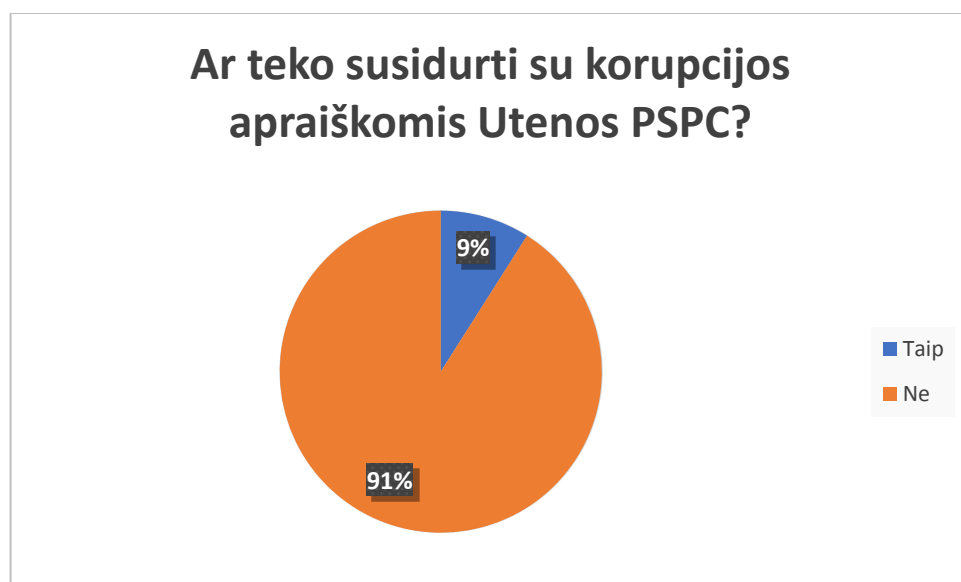

Pacientų požiūrio į korupciją ir galimo korupcijos paplitimo viešojoje įstaigoje Utenos pirminės sveikatos priežiūros centre vertinimas 2022 m.

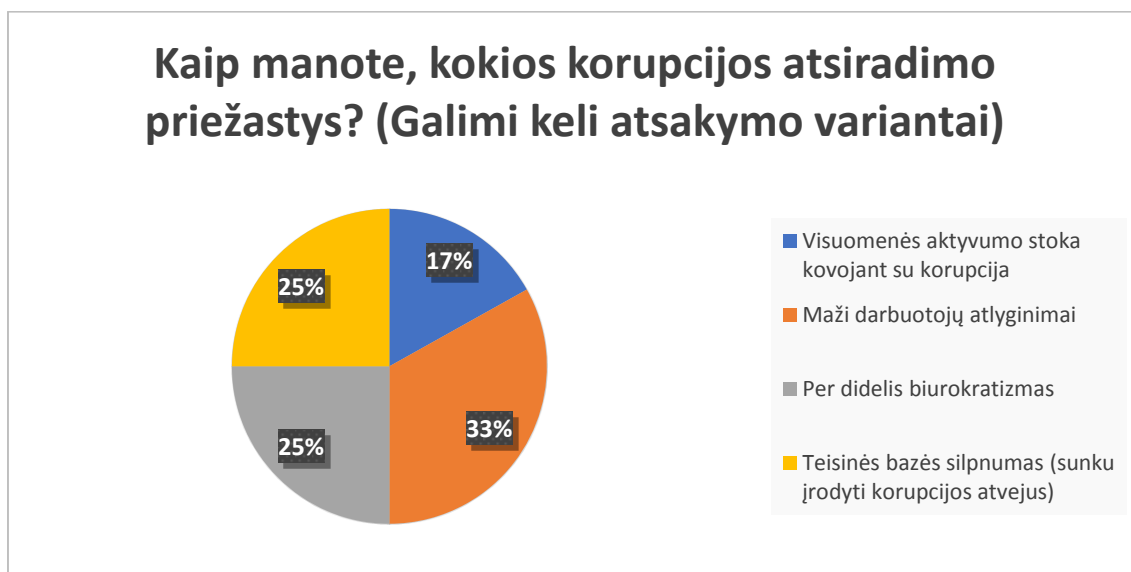
Siekiant įvertinti pacientų požiūrį į korupciją ir galimą korupcijos paplitimą, viešojoje įstaigoje Utenos pirminės sveikatos priežiūros centre (toliau – Utenos PSPC) 2022 m. liepos - rugpjūčio mėn. buvo vykdoma anoniminė pacientų apklausa. Įstaigos registratūroje ir laboratorijos pacientų laukiamajame, matomoje vietoje, buvo pateiktos užpildyti VŠĮ Utenos pirminės sveikatos priežiūros centro korupcijos prevencijos vertinimo anoniminės anketos ir dėžutės anketoms mesti. Vertinta kokybiškai užpildytų 100 anketų.

Analizuojant pacientų požiūrį į korupciją ir galimą korupcijos paplitimą Utenos PSPC, nustatyta, kad 9 % pacientų teko susidurti su korupcijos apraiškomis Utenos PSPC (žr. 1 pav.). Pacientų nuomone, dažniausios korupcijos atsiradimo priežastys yra per maži darbuotojų atlyginimai (33 %), per didelis biurokratizmas (25 %) ir teisinės bazės silpnumas (sunku įrodyti korupcijos atvejus) (25 %) (žr. 2 pav.).

1 pav. Korupcijos apraiškų Utenos PSPC vertinimas.

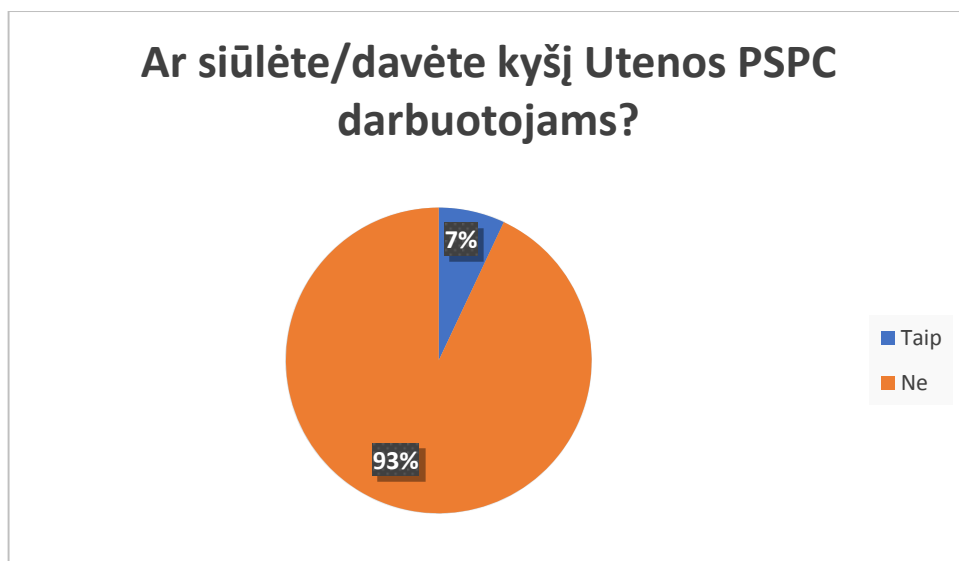

2 pav. Korupcijos atsiradimo priežastys.

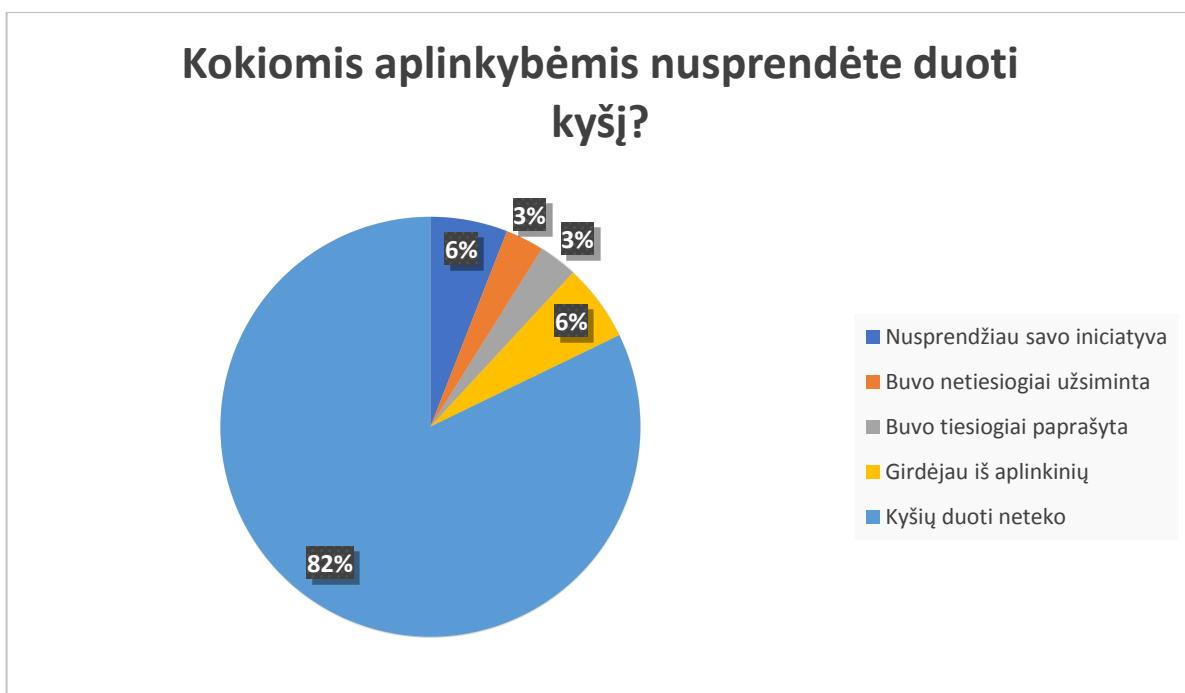

Į klausimą „Ar siūlėte/davėte kyšį Utenos PSPC darbuotojams?“ 7 % respondentų atsakė „Taip“, likusi dalis teigia kyšio nesūlysi/nedavusi (žr. 3 pav.). Pagrindinės kyšio siūlymo/davimo priežastys įvardijamos „Girdėjau iš aplinkinių“ (6 %) ir „Nusprendžiau savo iniciatyva“ (6 %). 82 % respondentų nurodė, jog kyšio duoti neteko (žr. 4 pav.).

3 pav. Kyšio siūlymas/davimas Utenos PSPC darbuotojams.

4 pav. Aplinkybės paskatinusios duoti kyšį.

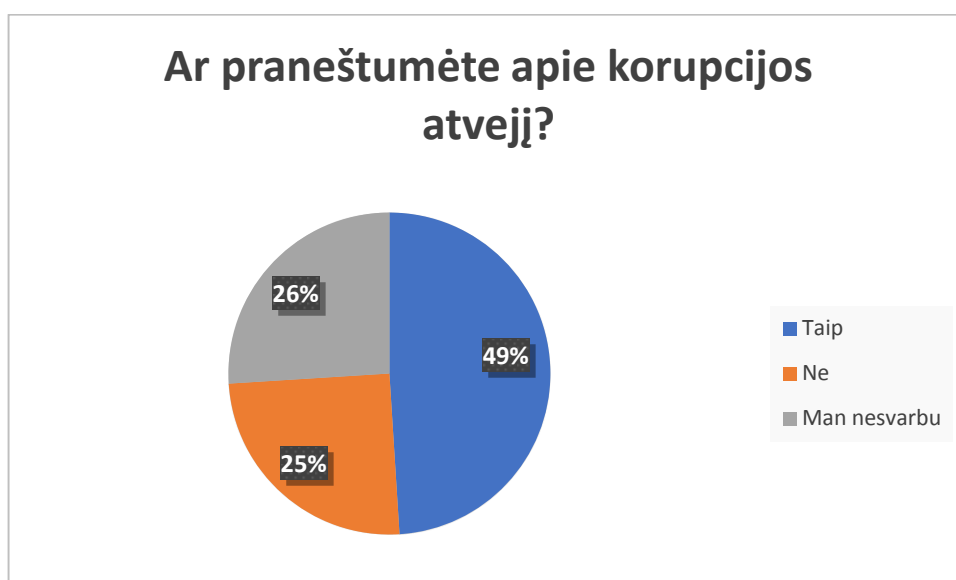

Apklauso duomenimis, 58 % respondentų yra girdėję apie korupcijos programas vykdomas Utenos PSPC (žr. 5 pav.), 49 % - susidūrę su korupcija apie tai praneštų (žr. 6 pav.). Apie korupcijos atvejį nepraneštų 25 % respondentų, likusi dalis (26 %) teigia, kad jiems tai nesvarbu (žr. 6 pav.).

5 pav. Korupcijos prevencijos programų žinomumas.

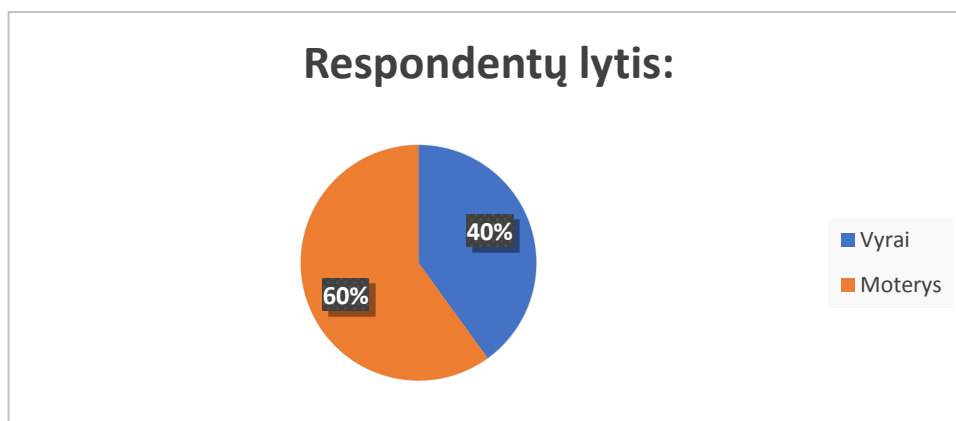

6 pav. Pacientų veiksmai nustačius korupcijos atvejį.

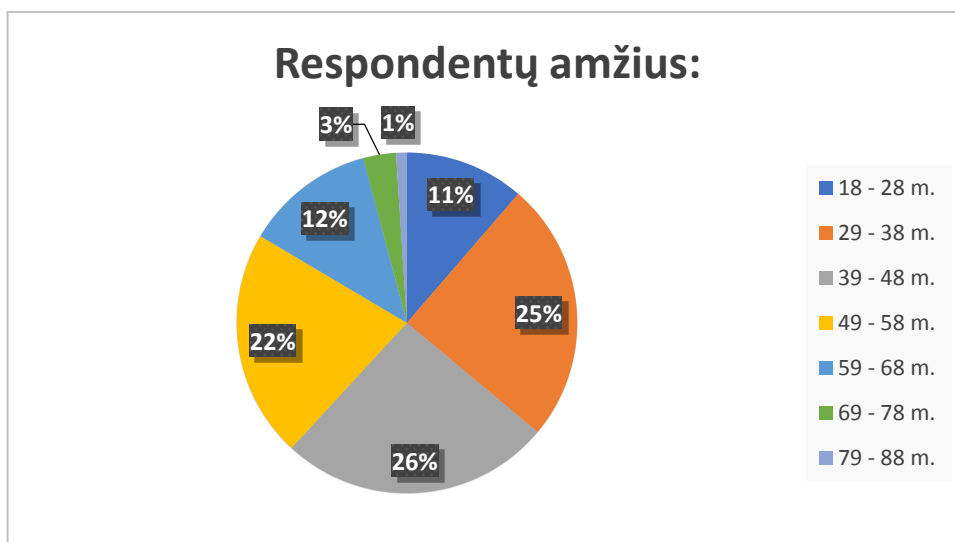

Anoniminėje anketinėje apklausoje dalyvavo 60 % moterų ir 40 % vyrų (žr. 7 pav.). Didžiąją dalį respondentų sudarė 39 – 48 metų pacientai (26 %), šiek tiek mažiau, 25 %, sudarė 29 – 38 metų pacientai, 49 – 58 metų pacientai sudarė 22 %. Jaunesni, t. y. 18 – 28 metų pacientai, sudarė 11 %, o vyresnio amžiaus, t. y. nuo 59 iki 88 metų pacientai, sudarė 16 % visų respondentų (žr. 8 pav.).

7 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal lytį.

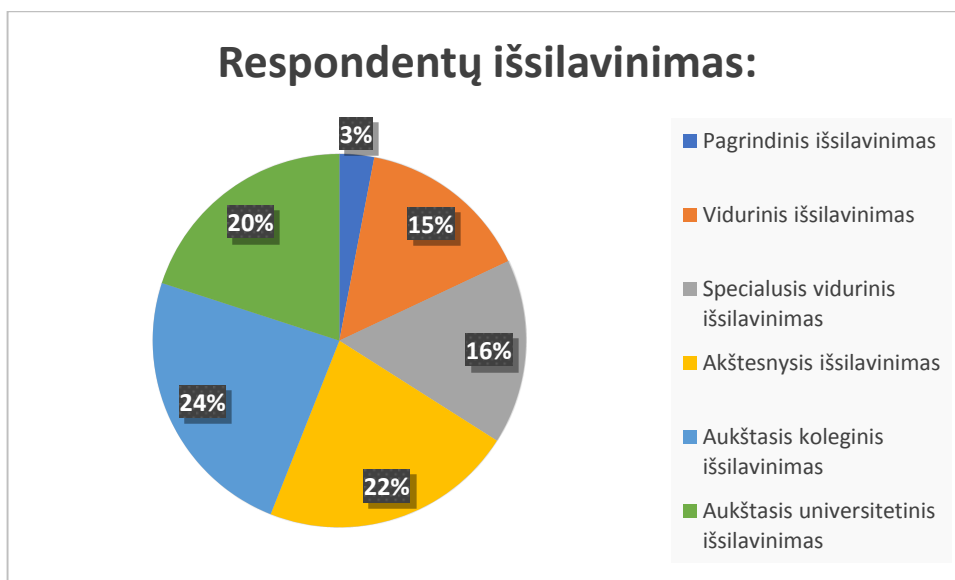

8 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes.

Didžioji dalis apklausoje dalyvavusių pacientų turėjo aukštąjį kolegini (24 %), aukštesnįjį (22 %), aukštąjį universitetinį (20 %), specialųjį vidurinį (16 %) ir vidurinį (15 %) išsilavinimą.

9 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal išsilavinimą.

Apibendrinant galima konstatuoti, kad teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas Utenos PSPC tik maža dalis pacientų, t. y. 9 %, susiduria su korupcijos apraiškomis. Dažniausia korupcijos atsiradimo priežastis, pacientų nuomone, yra per maži darbuotojų atlyginimai, per didelis biurokratizmas ir teisinės bazės silpnumas (sunku įrodyti korupcijos atvejus). Įstaigos darbuotojams siūlė/davė kyšį 7 % apklausos dalyvių. Kyšio siūlymo/davimo priežastys nurodytos „Girdėjau iš aplinkinių“ (6 %), „Nusprendžiau savo iniciatyva“ (6 %), „Buvo netiesiogiai užsiminta“ (3 %) ir „Buvo tiesiogiai paprašyta (3 %). Apklausoje duomenimis, daugiau nei pusė respondentų (58 %) yra girdėję apie korupcijos prevencijos programas vykdomas Utenos PSPC, o susidūrę su korupcija kompetentingiems asmenims ir institucijoms praneštų 49 %.

Remiantis anketinės apklausos duomenimis, darytina išvada, jog Utenos PSPC vykdoma korupcijos prevencijos programa yra veiksminga.